
12 - MOCIÓ PRESENTADA PEL GRUP MUNICIPAL ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA SOBRE LES INHUMACIONS DE COL·LECTIUS MINORITARIS I EL DRET A SER ENTERRAT SEGONS LES SEVES CONVICCIONS, ÈTIQUES O ESPIRITUALS.

El Ple de l'Ajuntament, per majoria, amb 22 vots a favor [PSC, ECP i ERC] i 4 abstencions [C's] dels/de les 26 regidors/regidores assistents, **aprova** la moció següent:

“El pluralisme religiós formula nous reptes en la regulació pública de la diversitat. La presència de noves expressions religioses en l'espai públic genera un seguit de reptes per a l'Administració local.

L'encaix social del pluralisme religiós en l'àmbit de la gestió de la mort suposa la facilitació d'una sèrie de serveis específics, o el reconeixement de les sensibilitats expressades pels difunts de col·lectius minoritaris per tal de garantir que la seva singularitat pugui ser respectada. Aquesta qüestió reposa inevitablement sobre la defensa de la garantia del dret a ser enterrat segons les seves pròpies conviccions, ja siguin aquestes ètiques o espirituals.

La importància de la comunitat musulmana de la nostra ciutat denota la necessitat de donar solució a l'enterrament dels colomencs i colomenques.

Bona part de la comunitat musulmana catalana i colomenca és migrada, la qual cosa ha fet que durant anys hagin optat majoritàriament per la repatriació dels difunts als països d'origen.

La pràctica sistemàtica de la repatriació ha contribuït a invisibilitzar la mort dels musulmans al nostre país. Si els cementiris poden ser considerats llocs on s'escenifica i es preserva la memòria dels difunts, aquesta escassetat d'espais dedicats als difunts musulmans i la no-presència dels seus cossos és una forma manifesta d'invisibilització i exclusió de l'islam dels nostres llocs de memòria. La preferència per la repatriació apareix en debats sobre la diversitat religiosa com un argument per a no donar prioritat a la qüestió sobre el ritus fúnebre musulmà a Catalunya malgrat la seva gran importància simbòlica. Contribueix, a més a més, a perpetuar l'associació de l'islam i la mort dels musulmans amb la immigració més que situar-la dins els debats sobre els drets cívics i la pluralitat religiosa.

Donar opció a enterrar els difunts a la nostra ciutat segons els ritus propis dels diversos ritus religiosos, tant si aquest dret és usat com si no, és una manera de manifestar la inclusió d'aquestes opcions religioses i rituals en un dels moments més transcendents de la vida d'un individu. Per contra, forçar a l'exili els difunts pot entendre's com una forma de rebuig a uns cossos que Santa Coloma no reconeix com a seus.

A més d'una preferència a enterrar-se als seus països d'origen, hi ha altres qüestions que han provocat el trasllat massiu de cossos cap a països tercers:

- La possibilitat d'enterrar el cos directament a terra, sense caixa: a Catalunya no és legal
- La possibilitat que els enterraments siguin a perpetuïtat; generalment es fa una concessió limitada en el temps, renovable.
- L'elevat cost econòmic. Enterrar-se a Catalunya és molt car i a terra encara més.

No obstant les previsions són que paulatinament, la repatriació deixi de ser una opció prioritària i es busquin solucions als cementiris locals.

Arran de la crisi del coronavirus s'han accelerat les problemàtiques preexistents, arreu del país, per la manca de places per inhumar segons el ritus islàmic. El fet que el Marroc o el Pakistan hagin suspès les connexions aèries amb el nostre territori fa que la pràctica habitual

de repatriar el cadàver per enterrar-lo al lloc d'origen es dificulti i es posi en valor el precepte islàmic d'enterrar el cadàver amb la major celeritat possible i, per tant, allà on es mor.

La legislació reconeix específicament a les comunitats musulmana i jueva el dret a la concessió de parcel·les reservades als cementiris municipals, tot i que aquestes demandes també poden provenir d'entitats vinculades a altres confessions. La llei també preveu la possibilitat de crear cementiris confessionals i que les comunitats religioses puguin impulsar aquests equipaments si així ho consideren oportú.

Els cementiris i els ritus funeraris formen part del grup de competències pròpies dels ajuntaments. En aquest àmbit, les ordenances municipals de cementiris i serveis funeraris han de donar resposta a les demandes del conjunt de la població i han de servir de marc jurídic bàsic per justificar les decisions municipals.

Algunes de les principals associacions de les diverses comunitats islàmiques han traslladat aquestes necessitats als diferents consistoris catalans demanant parcel·les per enterrar els difunts musulmans segons el ritus funerari islàmic: s'enterra a les persones directament al terra amb un sudari, sense fèretre i recolzats sobre el seu costat dret, mirant cap a l'est, per tant, encarats cap a La Meca. A més la incineració dels cossos no està permesa. Com a diverses tradicions religioses (Islam, Judaïsme, fe Bahá'í, Sikhisme) tenen preceptes concrets en la preparació del cos del difunt i el rentat ritual. Aquesta pràctica és necessària tant si es decideix traslladar el cos a l'estranger, com si ha de ser inhumat a Catalunya.

L'adequació d'aquests espais segons el ritu islàmic a Catalunya pot esdevenir un patrimoni municipal l'altíssim valor que pot fer de la nostra ciutat un referent en la lluita contra la islamofòbia i fer un pas molt important en la normalització de la interculturalitat colomenca.

Naixem acompanyats i també volem morir envoltats dels nostres. La mort interpel·la, per darrer cop, les pertinences respecte de la cultura i de les creences. Al mateix temps, activa i mobilitza els vincles comunitaris davant la desaparició d'un dels seus membres. La darrera cura del difunt, per tal que aquest pugui tenir un bon comiat, esdevé una obligació comunitària.

Dins d'aquest marc social, cultural i religiós, es proposa al Ple l'adopció dels acords següents:

Primer - Realitzar un estudi per a reservar una parcel·la per a les inhumacions de les diferents conviccions religioses al cementiri municipal per tal de garantir els requisits dels enterraments d'aquestes, tal com marca la llei.

Segon - Sol·licitar l'adequació de la instal·lació del tanatori municipal per facilitar espais per a la purificació ritual dels cadàvers i la preparació del cos prèvia a la inhumació

Tercer - Iniciar converses amb els consistoris de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la pròpia AMB i amb els diferents col·lectius minoritaris per trobar el consens d'un projecte de construcció d'un cementiri metropolità per donar resposta a les necessitats reals de la societat de Santa Coloma de Gramenet i de l'Àrea metropolitana de Barcelona.

Quart - Traslladar els acords a les diverses comunitats religioses de Santa Coloma de Gramenet.”